MEI 2019

DE WACHTTOREN

AANKONDIGER VAN JEHOVAH'S KONINKRIJK

STUDIEARTIKELEN VOOR:
1 JULI–4 AUGUSTUS 2019

LIED 12

Jehovah, onze God

VOORUITBLIK

Dit artikel en ook de volgende twee zijn deel van een serie artikelen die laten uitkomen waarom we erop kunnen vertrouwen dat Jehovah een God van liefde en recht is. Hij wil dat mensen gerechtigheid krijgen en hij troost degenen die in deze slechte wereld onrecht is aangedaan.

DEEL 2 VAN 4

Liefde en recht in de christelijke gemeente

'Blijf elkaars lasten dragen, want zo vervul je de wet van de Christus.' — GAL. 6:2.

JEHOVAH houdt van zijn aanbidders. Dat is altijd zo geweest en zal ook altijd zo blijven. Hij houdt ook van recht (Ps. 33:5). We kunnen daarom zeker zijn van twee dingen: (1) Het doet Jehovah pijn als zijn aanbidders onrechtvaardig worden behandeld. (2) Hij garandeert dat het recht zal zegevieren. In het eerste artikel van deze serie* hebben we gekeken naar de wet die God via Mozes aan Israël gaf. Die wet was gebaseerd op liefde en bevorderde gerechtigheid — voor iedereen maar vooral voor de kwetsbaren (Deut. 10:18). De wet laat zien hoeveel Jehovah om zijn aanbidders geeft.

2 De wet van Mozes eindigde in het jaar 33 toen de christelijke gemeente werd opgericht. Maar dat betekent zeker niet dat christenen de voordelen mislopen van een wet die gebaseerd is op liefde en die gerechtigheid bevordert. Christenen kregen een nieuwe wet. In dit artikel gaan we bespreken wat die wet is. Daarna gaan we in op drie vragen: Waarom kunnen we zeggen dat deze wet gebaseerd is op liefde? Waarom kunnen we zeggen dat hij gerechtigheid bevordert? Hoe moeten personen met autoriteit anderen volgens de wet behandelen?

WAT IS 'DE WET VAN DE CHRISTUS'?

3 **Lees Galaten 6:2.** Christenen staan onder 'de wet van

* Zie het artikel 'Liefde en recht in het oude Israël' in *De Wachttoren* van februari 2019.

1. Van welke twee dingen kunnen we zeker zijn?
2. Welke vragen gaan we beantwoorden?
3. Wat omvat 'de wet van de Christus' waar in Galaten 6:2 over wordt gesproken?

de Christus'. Jezus schreef voor zijn volgelingen geen lijst met wetten op, maar hij gaf ze wel instructies, geboden en principes om naar te leven. 'De wet van de Christus' omvat alles wat Jezus onderwees. Laten we eens kijken wat we nog meer over die wet kunnen leren.

4 Op welke manieren onderwees Jezus mensen? Om te beginnen door wat hij zei. Zijn woorden waren krachtig omdat hij de waarheid over God vertelde, het echte doel van het leven onderwees en leerde dat Gods Koninkrijk de oplossing is voor al het lijden (Luk. 24:19). Jezus onderwees ook door zijn voorbeeld. Met zijn manier van leven liet hij zijn volgelingen zien hoe zij moeten leven (Joh. 13:15).

5 Wanneer gaf Jezus onderwijs? Hij deed dat tijdens zijn bediening op aarde (Matth. 4:23). Ook onderwees hij kort na zijn opstanding. Toen hij bijvoorbeeld aan een groep discipelen verscheen — misschien wel meer dan 500 — gaf hij ze het gebod om 'discipelen te maken' (Matth. 28:19, 20; 1 Kor. 15:6). Als hoofd van de gemeente bleef Jezus zijn discipelen instructies geven toen hij naar de hemel was teruggekeerd. Zo gaf hij rond het jaar 96 de apostel Johannes de opdracht gezalfde christenen aanmoediging en raad te geven (Kol. 1:18; Openb. 1:1).

6 Waar is Jezus' onderwijs terug te vinden? Veel van wat Jezus op aarde zei en deed staat in de vier evangeliën. De rest van de christelijke Griekse Geschriften — geschreven door mannen die door heilige geest geïnspireerd werden en die de 'denkwijze van Christus' hadden — helpt ons om nog beter te begrijpen hoe Jezus over dingen denkt (1 Kor. 2:16).

7 ***Lessen:*** Jezus' onderwijs is van toepassing op elk aspect van het leven. De wet van de Christus beïnvloedt dus wat je thuis, in de gemeente en op het werk of op school doet. Je leert die wet kennen door de Griekse Geschriften te lezen en erover te mediteren. Je gehoorzaamt die wet door te leven naar de instructies, geboden

4-5. Op welke manieren onderwees Jezus, en wanneer deed hij dat?

6-7. (a) Waar is Jezus' onderwijs terug te vinden? (b) Hoe gehoorzaam je de wet van de Christus?

Als je liefdevol met anderen omgaat, gehoorzaam je 'de wet van de Christus'
(Zie alinea 9-14)

en principes in dat geïnspireerde verslag. Als je de wet van de Christus gehoorzaamt, gehoorzaam je onze liefdevolle God, Jehovah, de Bron van alles wat Jezus onderwees (Joh. 8:28).

EEN WET OP BASIS VAN LIEFDE

8 Een stevig huis met een solide fundament geeft de bewoners een gevoel van veiligheid en zekerheid. Zo geeft ook een goede wet met een solide fundament degenen die ernaar leven een veilig en zeker gevoel. De wet van de Christus is gebouwd op het allerbeste fundament: liefde. Waarom kunnen we dat zeggen?

9 Ten eerste: ***alles wat Jezus deed werd gemotiveerd door liefde.*** Eén uiting van liefde is medelijden of medegevoel. Medelijden bewoog Jezus ertoe mensen te onderwijzen, zieken te genezen, hongerigen te voeden en doden op te wekken (Matth. 14:14; 15:32-38; Mark. 6:34; Luk. 7:11-15). Hoewel hem dat veel tijd en energie kostte, stelde hij de behoeften van anderen graag boven zijn eigen behoeften. Maar hij toonde vooral grote liefde door zijn leven voor anderen te geven (Joh. 15:13).

10 ***Lessen:*** Je kunt Jezus navolgen door de behoeften van anderen boven die van jezelf te stellen. Volg hem ook na door te leren meer medegevoel te hebben met de mensen in je gebied. Als je uit medegevoel het goede nieuws predikt en onderwijst, gehoorzaam je de wet van de Christus.

11 Ten tweede: ***Jezus onthulde de liefde van zijn Vader.*** Tijdens zijn bediening liet Jezus zien hoeveel Jehovah om zijn aanbidders geeft. Hij onderwees onder meer het volgende: Elk van ons is waardevol en kostbaar voor onze hemelse Vader (Matth. 10:31). Jehovah verwelkomt graag een verloren schaap dat berouw heeft en naar de gemeente terugkeert (Luk. 15:7, 10). Jehovah bewees zijn liefde voor ons door zijn Zoon als losprijs voor ons te geven (Joh. 3:16).

12 ***Lessen:*** Hoe kun je Jehovah's liefde navolgen? (Ef. 5:1, 2) Bezie al je broeders en zusters als waardevol en kostbaar, en wees blij als je 'een verloren schaap' dat tot Jehovah terugkeert kunt verwelkomen (Ps. 119:176). Bewijs dat je van je broeders en zusters houdt door je tijd en energie te gebruiken om ze te helpen, vooral als ze dat hard nodig hebben (1 Joh. 3:17). Als je liefdevol met anderen omgaat, gehoorzaam je de wet van de Christus.

13 Ten derde: ***Jezus gebood zijn volgelingen om zelfopofferende liefde te tonen.*** **(Lees Johannes 13:34, 35.)** Jezus' gebod is nieuw omdat het om een liefde vraagt die niet vereist was onder de wet die God aan Israël gaf: heb je geloofsgenoten lief zoals Jezus jou liefheeft. Dat vraagt om zelfopofferende liefde.* We moeten zelfs ***meer*** van onze broeders en zusters houden dan van onszelf. Onze liefde voor hen moet zo ver gaan dat we bereid zijn ons leven voor hen te geven, zoals Jezus dat voor ons heeft gedaan.

14 ***Lessen:*** Hoe kun je het nieuwe gebod gehoorzamen? Eenvoudig gezegd, door of-

8. Wat is het fundament van de wet van de Christus?

9-10. Uit welke voorbeelden blijkt dat Jezus gemotiveerd werd door liefde, en hoe kun je hem navolgen?

11-12. (a) Waaruit blijkt dat Jehovah veel om ons geeft? (b) Hoe kun je Jehovah's liefde navolgen?

* **TERM TOEGELICHT: Zelfopofferende liefde** zet je ertoe aan de behoeften en belangen van anderen boven die van jezelf te stellen. Je bent dan bereid iets op te geven of ergens van af te zien ter wille van anderen.

13-14. (a) Wat gebood Jezus zijn discipelen in Johannes 13:34, 35, en waarom is dat een nieuw gebod? (b) Hoe kun je dat gebod gehoorzamen?

fers te brengen voor je broeders en zusters. Wees bereid om niet alleen het ultieme offer te brengen — je leven te geven — maar ook kleinere offers. Als je bijvoorbeeld moeite doet om geregeld een oudere broeder of zuster op te halen voor de vergadering, als je graag je eigenbelang opzijzet voor een dierbare of als je vrij neemt om mee te doen aan een hulpactie na een ramp, gehoorzaam je de wet van de Christus. Je draagt er dan ook toe bij dat je gemeente een plek is waar iedereen zich veilig en zeker kan voelen.

EEN WET DIE GERECHTIGHEID BEVORDERT

15 In de Bijbel betekent recht of gerechtigheid in essentie het onpartijdig doen van wat God zegt dat juist is. Waarom kunnen we zeggen dat de wet van de Christus gerechtigheid bevordert?

16 Ten eerste: Jezus liet met zijn ***daden*** zien hoe hij over gerechtigheid dacht. In zijn tijd hadden de Joodse religieuze leiders een hekel aan niet-Joden, een afschuw van gewone Joden en een gebrek aan respect voor vrouwen. Maar Jezus was in zijn omgang met iedereen eerlijk en onpartijdig. Hij accepteerde ook niet-Joden die hem in geloof benaderden (Matth. 8:5-10, 13). Hij predikte onbevooroordeeld tot iedereen, rijk of arm (Matth. 11:5; Luk. 19:2, 9). Hij ging nooit hard of grof met vrouwen om. Integendeel, hij was respectvol en vriendelijk voor ze, ook als anderen minachtend op ze neerkeken (Luk. 7:37-39, 44-50).

17 ***Lessen:*** Je kunt Jezus navolgen door onpartijdig met anderen om te gaan en te prediken tot iedereen die wil luisteren — wat zijn sociale of religieuze achtergrond ook is. Christelijke mannen volgen zijn voorbeeld door vrouwen met respect te behandelen. Als je die dingen doet, gehoorzaam je de wet van de Christus.

18 Ten tweede: Jezus gaf ***onderwijs*** over gerechtigheid. Hij onderwees principes die zijn volgelingen zouden helpen rechtvaardig met anderen om te gaan. Denk maar aan de Gulden Regel (Matth. 7:12). Iedereen wil graag rechtvaardig behandeld worden. Daarom moeten we anderen rechtvaardig behandelen. Dan worden zij er misschien toe bewogen ons ook zo te behandelen. Maar wat als je onrechtvaardig bent behandeld? Jezus leerde zijn volgelingen ook om erop te vertrouwen dat Jehovah 'ervoor zal zorgen dat er recht wordt gedaan aan [degenen] die dag en nacht tot hem roepen' (Luk. 18:6, 7). Die uitspraak is in feite een belofte: onze rechtvaardige God weet welke beproevingen we in de laatste dagen meemaken en hij zal ervoor zorgen dat er op zijn tijd recht wordt gedaan (2 Thess. 1:6).

19 ***Lessen:*** Als je leeft naar de principes die Jezus onderwees, zul je anderen rechtvaardig behandelen. En als je het slachtoffer bent geweest van onrecht in Satans wereld, kun je je troosten met de gedachte dat Jehovah ervoor ***zal*** zorgen dat je recht wordt gedaan.

HOE MOETEN PERSONEN MET AUTORITEIT ANDEREN BEHANDELEN?

20 Hoe moeten onder de wet van de Christus personen met autoriteit anderen behandelen? Omdat die wet gebaseerd is

15-17. (a) Wat lieten Jezus' daden zien over zijn gevoel voor gerechtigheid? (b) Hoe kun je Jezus navolgen?

18-19. Wat onderwees Jezus over gerechtigheid, en welke lessen leren we hieruit?

20-21. (a) Hoe moeten personen met autoriteit anderen behandelen? (b) Hoe kan een man zelfopofferende liefde tonen, en hoe moet een vader met zijn kinderen omgaan?

Jezus was respectvol en vriendelijk voor vrouwen, ook als anderen minachtend op ze neerkeken
(Zie alinea 16)

op liefde, moeten ze degenen die onder hun zorg vallen liefdevol en met waardigheid behandelen. Ze moeten bedenken wat de benadering van Christus is: de benadering van liefde.

21 ***In het gezin.*** Een man moet van zijn vrouw houden 'zoals de Christus van de gemeente heeft gehouden' (Ef. 5:25, 28, 29). Hij moet de zelfopofferende liefde van Christus navolgen door de behoeften en belangen van zijn vrouw boven die van zichzelf te stellen. Sommige mannen vinden het moeilijk om zo'n liefde te tonen, misschien omdat ze niet zijn opgegroeid in een omgeving waarin het belangrijk werd gevonden liefdevol en rechtvaardig met elkaar om te gaan. Misschien is het moeilijk voor ze om slechte gewoonten af te leren. Maar ze moeten veranderingen aanbrengen om de wet van de Christus te gehoorzamen. Een man die zelfopofferende liefde toont, wint het respect van zijn vrouw. Een vader die echt van zijn kinderen houdt zal ze nooit mishandelen door wat hij zegt of doet (Ef. 4:31). In plaats daarvan toont hij zijn liefde en goedkeuring op zo'n manier dat zijn kinderen zich veilig en zeker voelen. Zo'n vader wint de liefde en het vertrouwen van zijn kinderen.

22 ***In de gemeente.*** Ouderlingen moeten bedenken dat de 'schapen' niet hun eigendom zijn (Joh. 10:16; **lees 1 Petrus 5:1-3).** De woorden 'kudde van God', 'zoals God het wil' en 'Gods erfdeel' herinneren ouderlingen eraan dat de schapen van Jehovah zijn. Hij wil dat zijn schapen liefdevol en teder worden behandeld (1 Thess. 2:7, 8). Ouderlingen die hun verantwoordelijkheid als herder liefdevol nakomen, krijgen Jehovah's goedkeuring. Ook winnen ze de

22. Van wie zijn de 'schapen' volgens 1 Petrus 5:1-3, en hoe moeten ze worden behandeld?

liefde en het respect van hun broeders en zusters.

23 Welke rol spelen ouderlingen in gevallen van ernstig kwaaddoen? Hun rol is anders dan die van rechters en oudsten onder de wet die God aan Israël gaf. Onder die wet behandelden aangestelde mannen niet alleen geestelijke zaken maar ook burgerlijke en strafzaken. Maar onder de wet van de Christus is het de taak van de ouderlingen om alleen de geestelijke of religieuze aspecten van het kwaaddoen te behandelen. Ze erkennen dat overheden van God de verantwoordelijkheid hebben gekregen om burgerlijke en strafzaken te behandelen. Dat omvat het gezag om boetes of gevangenisstraffen op te leggen (Rom. 13:1-4).

24 Hoe behandelen ouderlingen de religieuze aspecten van ernstig kwaaddoen? Ze gebruiken de Bijbel om zaken af te wegen en beslissingen te nemen. Ze houden in gedachte dat de wet van de Christus gebaseerd is op liefde. Uit liefde denken ze erover na welke hulp er kan worden gegeven aan iedereen in de gemeente die het slachtoffer is van het kwaaddoen. En uit liefde vragen ze zich over de kwaaddoener af: Heeft hij berouw? Kunnen we hem helpen zijn band met Jehovah te herstellen?

25 Wat zijn we dankbaar dat we onder de wet van de Christus staan! Als we allemaal ons best doen om die te gehoorzamen, maken we van onze gemeente een plek waar iedereen zich geliefd, gewaardeerd en veilig kan voelen. Maar we leven in een wereld waarin slechte mensen ‘van kwaad tot erger vervallen’ (2 Tim. 3:13). We moeten op onze hoede blijven. Hoe kan de christelijke gemeente Gods gerechtigheid navolgen bij seksueel kindermisbruik? Het volgende artikel zal die vraag behandelen.

23-24. (a) Wat is de rol van ouderlingen in gevallen van ernstig kwaaddoen? (b) Waar moeten ouderlingen over nadenken als ze zulke zaken behandelen?

25. Waar gaat het volgende artikel over?

BESCHRIJVING AFBEELDINGEN. Blz. 3: Jezus ziet een weduwe die haar enige zoon in de dood heeft verloren. Medelijden beweegt hem ertoe de jonge man op te wekken. **Blz. 6:** Jezus nuttigt een maaltijd in het huis van Simon, een farizeeër. Een vrouw, misschien een prostituee, heeft net Jezus’ voeten gewassen met haar tranen, ze met haar haar gedroogd en er olie over uitgegoten. Simon keurt de daden van de vrouw af, maar Jezus verdedigt haar.

WAT ZOU JE ANTWOORDEN?

- Wat is het fundament van de wet van de Christus?
- Waaruit blijkt dat de wet van de Christus gerechtigheid bevordert?
- Hoe moeten personen met autoriteit anderen behandelen?

LIED 15
Leve onze Koning!

DEEL 3 VAN 4

Liefde en recht tegenover slechtheid

LIED 142

Hoop geeft zekerheid

VOORUITBLIK

Dit artikel laat zien hoe kinderen beschermd kunnen worden tegen seksueel misbruik. Het laat uitkomen wat ouderlingen doen om de gemeente te beschermen en hoe ouders hun kinderen kunnen beschermen.

‘U bent geen God die vreugde put uit slechtheid. Niemand die slecht is, mag bij u zijn.’ — PS. 5:4.

JEHOVAH haat elke vorm van slechtheid. **(Lees Psalm 5:4-6.)** Wat moet hij een hekel hebben aan seksueel misbruik van kinderen — een uitzonderlijk weerzinwekkende vorm van slechtheid! Wij als Getuigen van Jehovah denken er net zo over als hij. We hebben een afschuw van kindermisbruik en tolereren het niet in de christelijke gemeente (Rom. 12:9; Hebr. 12:15, 16).

2 Elk geval van kindermisbruik gaat lijnrecht in tegen ‘de wet van de Christus’! (Gal. 6:2) Waarom kunnen we dat zeggen? In het vorige artikel hebben we gezien dat de wet van de Christus — alles wat Jezus door woord en voorbeeld onderwees — op liefde gebaseerd is en gerechtigheid bevordert. Ware christenen die zich door die wet laten leiden, behandelen kinderen op zo’n manier dat ze zich veilig en echt geliefd voelen. Maar kindermisbruik is zelfzuchtig en slecht. Het maakt dat een kind zich onveilig gaat voelen en denkt dat niemand van hem houdt.

3 Seksueel kindermisbruik is een wereldwijde plaag, een plaag die ook ware christenen treft. Hoe komt dat? Omdat er heel veel ‘slechte mensen en bedriegers’ zijn en sommige misschien de gemeente proberen binnen te komen (2 Tim. 3:13). Ook zijn er personen die beweren deel uit te maken van de gemeente maar die toegeven aan perverse vleselijke verlangens en kinderen seksueel misbruiken. We gaan bespreken waarom kindermisbruik zo’n ernstige zonde is.

1-3. (a) Wat vindt Jehovah volgens Psalm 5:4-6 van slechtheid? (b) Waarom kunnen we zeggen dat kindermisbruik lijnrecht ingaat tegen ‘de wet van de Christus’?

Daarna gaan we bekijken wat de ouderlingen doen bij gevallen van ernstig kwaaddoen, zoals kindermisbruik, en hoe ouders hun kinderen kunnen beschermen.*

EEN ERNSTIGE ZONDE

4 Kindermisbruik heeft verstrekkende gevolgen. Het treft de slachtoffers maar ook degenen die om hen geven — hun familieleden en hun broeders en zusters. Kindermisbruik is een ernstige zonde.

5 ***Een zonde tegen het slachtoffer.***# Het is een zonde om anderen pijn te doen en te laten lijden. In het volgende artikel zullen we zien dat dit precies is wat een kindermisbruiker doet: hij brengt het kind vreselijke schade toe. Hij beschaamt het vertrouwen van het kind en berooft het van een gevoel van veiligheid en zekerheid. Kinderen moeten beschermd worden tegen zo'n slechte daad en de slachtoffers hebben troost en hulp nodig (1 Thess. 5:14).

6 ***Een zonde tegen de gemeente.*** Als iemand in de gemeente zich schuldig maakt aan kindermisbruik, werpt hij een smet op de gemeente (Matth. 5:16; 1 Petr. 2:12). Het is heel onrechtvaardig tegenover de miljoenen trouwe christenen die 'krachtig strijden voor het geloof'! (Jud. 3) We tolereren in ons midden geen personen die berouwloos slechte dingen doen en de goede reputatie van de gemeente besmeuren.

7 ***Een zonde tegen de autoriteiten.*** Christenen moeten 'onderworpen zijn aan de superieure autoriteiten' (Rom. 13:1). We tonen dat we onderworpen zijn door de wetten van het land te respecteren. Als iemand uit de gemeente de wet overtreedt, bijvoorbeeld door een kind te misbruiken, zondigt hij tegen de autoriteiten. (Vergelijk Handelingen 25:8.) Hoewel de ouderlingen niet het gezag hebben om de wet te handhaven, zullen ze een kindermisbruiker niet beschermen tegen de juridische gevolgen van zijn zonde (Rom. 13:4). De zondaar oogst wat hij heeft gezaaid (Gal. 6:7).

8 ***Bovenal een zonde tegen God*** (Ps. 51:4). Als een mens zondigt tegen een ander mens, zondigt hij ook tegen Jehovah. Neem de wet die God aan Israël gaf. Volgens de wet gedroeg iemand die zijn naaste bestal of afzette zich 'ontrouw tegenover Jehovah' (Lev. 6:2-4). Hetzelfde kan beslist gezegd worden van iemand in de gemeente die een kind misbruikt en het daarmee berooft van een gevoel van veiligheid en zekerheid. De dader gedraagt zich ontrouw tegenover Jehovah en besmeurt Zijn naam. Daarom moet misbruik worden veroordeeld om wat het is: een ernstige zonde tegen God.

9 Door de jaren heen heeft Jehovah's organisatie heel veel Bijbelse informatie over kindermisbruik gepubliceerd. In artikelen in *De Wachttoren* en *Ontwaakt!* is

* **TERM TOEGELICHT: Seksueel misbruik van kinderen** vindt plaats als een volwassene een kind gebruikt om zijn eigen seksuele lusten te bevredigen. Het kan gaan om geslachtsgemeenschap, orale of anale seks, het strelen van de geslachtsorganen, borsten of billen en andere perversiteiten. Vaak zijn meisjes het **slachtoffer,** maar ook veel jongens worden misbruikt. De **kindermisbruiker** is vaak een man, maar er zijn ook vrouwen die kinderen misbruiken.

TERM TOEGELICHT: In dit en het volgende artikel slaat het woord **slachtoffer** op iemand die als kind seksueel misbruikt is. We gebruiken het om duidelijk te maken dat het kind leed is aangedaan en dat hij of zij onschuldig is.

4-5. Waarom is kindermisbruik een zonde tegen het slachtoffer?

6-7. Waarom is kindermisbruik een zonde tegen de gemeente en tegen de autoriteiten?

8. Wat vindt Jehovah van zonden tegen mensen?

9. Welke Bijbelse informatie heeft Jehovah's organisatie door de jaren heen gepubliceerd, en waarom?

bijvoorbeeld behandeld hoe slachtoffers van seksueel misbruik kunnen omgaan met de emotionele littekens, hoe anderen hen kunnen helpen en opbouwen en hoe ouders hun kinderen kunnen beschermen. Ouderlingen krijgen uitvoerige Bijbelse instructies en opleiding voor de aanpak van gevallen van kindermisbruik. De organisatie blijft kijken naar de manier waarop gemeenten met de zonde van kindermisbruik omgaan. Waarom? Om ervoor te zorgen dat de kwestie wordt aangepakt in harmonie met de wet van de Christus.

HET BEHANDELEN VAN ERNSTIG KWAADDOEN

10 Bij elk geval van ernstig kwaaddoen houden ouderlingen in gedachte dat ze volgens de wet van de Christus de kudde met liefde moeten behandelen en moeten doen wat goed en rechtvaardig is in Gods ogen. Daarom hebben ze een aantal doelen voor ogen als ze melding krijgen van een geval van ernstig kwaaddoen. Om te beginnen willen de ouderlingen de heiligheid van Gods naam hooghouden (Lev. 22:31, 32; Matth. 6:9). Maar ook het geestelijke welzijn van hun broeders en zusters in de gemeente ligt hun na aan het hart. Ze willen iedereen helpen die het slachtoffer is van kwaaddoen.

11 Als de kwaaddoener deel uitmaakt van de gemeente, hebben de ouderlingen ook zijn mogelijke herstel op het oog. **(Lees Jakobus 5:14, 15.)** Een christen die toegeeft aan verkeerde verlangens en een ernstige zonde begaat, is in geestelijk opzicht ziek. Dit betekent dat hij geen gezonde verhouding met Jehovah meer heeft.* In zekere zin zijn de ouderlingen net als artsen. Ze doen moeite om 'de zieke [in dit geval de kwaaddoener] beter te maken'. Hun Bijbelse raad kan hem helpen zijn band met God te herstellen, maar dat is alleen mogelijk als hij echt berouw heeft (Hand. 3:19; 2 Kor. 2:5-10).

12 Het is duidelijk dat ouderlingen een zware verantwoordelijkheid hebben. Ze geven veel om de kudde die God aan hen heeft toevertrouwd (1 Petr. 5:1-3). Ze willen dat hun broeders en zusters zich in de gemeente veilig voelen. Daarom treden ze direct op bij meldingen van ernstig kwaaddoen, zoals kindermisbruik. Om te zien wat erbij komt kijken, gaan we drie vragen bespreken.

13 ***Houden de ouderlingen zich aan een wettelijke verplichting om een beschuldiging van kindermisbruik te melden bij de autoriteiten?*** Ja. Als dat in een land wettelijk verplicht is, houden de ouderlingen zich aan een meldplicht (Rom. 13:1). Zulke wetten zijn niet in tegenspraak met Gods wetten (Hand. 5:28, 29). Dus als zo'n beschuldiging bij de ouderlingen bekend wordt, winnen ze direct advies in over de naleving van een wettelijke meldplicht.

14 De ouderlingen verzekeren slachtoffers en ook de ouders en anderen die van de kwestie op de hoogte zijn dat ze het recht hebben om aangifte te doen van kindermisbruik. Maar wat als het gaat om iemand die deel uitmaakt van de gemeente en de kwestie dan in de gemeenschap bekend wordt? Moet de christen die aangifte heeft gedaan

10-12. (a) Wat houden ouderlingen bij elk geval van ernstig kwaaddoen in gedachte, en wat zijn hun belangrijkste doelen? (b) Wat proberen ouderlingen in overeenstemming met Jakobus 5:14, 15 te doen?

* Dat iemand in geestelijk opzicht ziek is, is geen excuus voor ernstige zonde. De zondaar is volledig verantwoordelijk voor zijn verkeerde keuzes en daden en moet rekenschap afleggen aan Jehovah (Rom. 14:12).

13-14. Houden de ouderlingen zich aan een wettelijke meldplicht? Leg uit.

het gevoel hebben dat hij een smet heeft geworpen op Gods naam? Nee. Het is de kindermisbruiker die Gods naam besmeurt.

15 ***Waarom zijn er minstens twee getuigen vereist voordat de ouderlingen in de gemeente rechterlijke stappen ondernemen?*** Dit vereiste maakt deel uit van de hoge Bijbelse rechtsnorm. Als er geen bekentenis van het kwaaddoen is, zijn er twee getuigen vereist om een beschuldiging te staven. Alleen dan zullen de ouderlingen rechterlijke stappen ondernemen (Deut. 19:15; Matth. 18:16; **lees 1 Timotheüs 5:19).** Betekent dit dat er twee getuigen vereist zijn om bij de autoriteiten aangifte te doen van misbruik? Nee. Dit is geen vereiste voor wanneer ouderlingen of anderen aangifte doen van een ***strafbaar feit.***

16 Als bij de ouderlingen bekend wordt dat iemand uit de gemeente wordt beschuldigd van kindermisbruik, zien ze toe op naleving van wettelijke verplichtingen om de zaak te melden. Daarna doen ze een onderzoek aan de hand van de Bijbel. Als de beschuldigde ontkent, nemen de ouderlingen getuigenverklaringen in overweging. Wordt de beschuldiging gestaafd door minstens twee personen — de beschuldiger en iemand anders die dit voorval of andere gevallen van kindermisbruik door de beschuldigde kan bevestigen — dan wordt er een rechterlijk comité gevormd.* Als er maar één getuige is, betekent dit niet dat hij liegt. Ook als vermeend kwaaddoen niet kan worden vastgesteld op basis van twee getuigen, erkennen de ouderlingen dat er mogelijk een ernstige zonde is begaan, een zonde die anderen veel leed heeft aangedaan. De ouderlingen bieden blijvende steun aan allen die gekwetst zijn. Daarnaast blijven ze goed letten op de vermeende kindermisbruiker om de gemeente te beschermen tegen potentieel gevaar (Hand. 20:28).

17 ***Wat is de rol van het rechterlijk comité?*** Met de term 'rechterlijk' wordt niet bedoeld dat de ouderlingen met een rechterlijk oordeel of vonnis bepalen of de beschuldigde door de autoriteiten gestraft moet worden voor het overtreden van de wet. De ouderlingen staan de wetshandhaving niet in de weg. Ze laten strafzaken over aan de autoriteiten (Rom. 13:2-4; Tit. 3:1). Wat de ouderlingen beoordelen is of een persoon in de gemeente kan blijven.

18 Als ouderlingen zitting hebben in een rechterlijk comité, hebben ze een geestelijke, oftewel religieuze, functie. Aan de hand van de Bijbel bepalen ze of de dader berouw heeft of niet. Als hij geen berouw heeft, wordt hij uit de gemeente gezet en wordt dat aan de gemeente bekendgemaakt (1 Kor. 5:11-13). Als hij berouw heeft, mag hij deel van de gemeente blijven uitmaken. Maar de ouderlingen zullen hem duidelijk maken dat hij waarschijnlijk nooit in aanmerking komt voor een voorrecht of een verantwoordelijke positie in de gemeente. In verband met de veiligheid van kinderen kunnen ouderlingen de ouders van minderjarigen in de gemeente persoonlijk waarschuwen dat ze alert moeten

* Een kind wordt nooit gevraagd om de beschuldiging te bespreken in het bijzijn van de vermeende dader. Een ouder of een vertrouwenspersoon kan de ouderlingen over de beschuldiging inlichten zodat het kind niet nog meer emotionele schade oploopt.

15-16. (a) Waarom zijn er, zoals blijkt uit 1 Timotheüs 5:19, minstens twee getuigen vereist voordat de ouderlingen rechterlijke stappen ondernemen? (b) Wat doen de ouderlingen als bij hen bekend wordt dat iemand uit de gemeente wordt beschuldigd van kindermisbruik?

17-18. Leg uit wat de rol is van het rechterlijk comité.

Hulp voor ouders

- **‘Uw kind is in gevaar!’, ‘Hoe beschermen wij onze kinderen?’** en **‘Preventie thuis’** (*Ontwaakt!* van 8 oktober 1993)
- **‘Een gevaar dat ouders niet mogen negeren’, ‘Bescherm uw kinderen’** en **‘Maak van uw gezin een veilige haven’** (*Ontwaakt!* van oktober 2007)
- **‘Wat maakt iemand tot een goede vader?’** (*De Wachttoren* van 1 oktober 2008)
- **‘Met uw kinderen over seks praten’** (*De Wachttoren* van 1 november 2010)
- ***We beschermen onze kinderen*** (filmpje op JW Broadcasting®)
- **‘Jehovah’s Getuigen geven voorlichting om seksueel misbruik te voorkomen’** (artikel op jw.org®; ga naar OVER ONS > ACTIVITEITEN)
- **‘Hoe kunnen ouders hun kinderen seksuele voorlichting geven?’** (artikel op jw.org; ga naar WAT DE BIJBEL LEERT > VRAGEN OVER DE BIJBEL)
- ***Lessen van de Grote Onderwijzer*** (hoofdstuk 10 en 32)
- ***Word Jehovah’s vriend: Bescherm je kinderen*** (filmpje op jw.org; ga naar WAT DE BIJBEL LEERT > KINDEREN)

Hulp voor jongeren

- ***Wat andere jongeren zeggen: Seksuele intimidatie*** (filmpje op jw.org; ga naar WAT DE BIJBEL LEERT > JONGEREN)
- **‘Hoe bescherm ik mezelf tegen mensen met verkeerde bedoelingen?’** (*Wat jonge mensen vragen — Praktische antwoorden,* Deel 1, hoofdstuk 32)
- **‘Jonge mensen vragen: Wat moet ik weten over seksueel geweld? — Deel 1: Bescherm jezelf’** (artikel op jw.org; ga naar WAT DE BIJBEL LEERT > JONGEREN)
- **‘Wat moet ik weten over seksueel geweld?’** (*10 vragen van jongeren,* vraag 8)

Troost voor slachtoffers

- **‘Hulp voor de slachtoffers van incest’** (*De Wachttoren* van 1 januari 1984)
- **‘De onschuldige slachtoffers van seksuele kindermishandeling’** en **‘De verborgen wonden van seksuele kindermishandeling’** (*Ontwaakt!* van 8 oktober 1991)
- **‘Jonge mensen vragen: Wat moet ik weten over seksueel geweld? — Deel 2: Verwerking’** (artikel op jw.org; ga naar WAT DE BIJBEL LEERT > JONGEREN)
- **‘Troost voor slachtoffers van misbruik’** (*De Wachttoren* van mei 2019, studieartikel 20)

zijn op contacten van hun kinderen met de betreffende persoon. Als ouderlingen zulke maatregelen nemen, letten ze erop dat de privacy van de slachtoffers gerespecteerd blijft.

JE KINDEREN BESCHERMEN

19 Wie hebben de verantwoordelijkheid om kinderen te beschermen? De ouders.* De zorg voor je kinderen is een heilige plicht; ze zijn 'een erfdeel van Jehovah' (Ps. 127:3). Het is jullie verantwoordelijkheid je kinderen te beschermen. Wat kun je doen om ze te beschermen tegen misbruik?

20 Ten eerste: ***informeer jezelf over misbruik.*** Zorg dat je weet wat voor personen kinderen misbruiken en met welke tactieken ze hen misleiden. Wees alert op potentiële gevaren (Spr. 22:3; 24:3). Bedenk dat in de meeste gevallen de dader iemand is die het kind al kent en vertrouwt.

21 Ten tweede: ***onderhoud goede communicatie met je kinderen*** (Deut. 6:6, 7). Dat houdt ook in dat je goed luistert (Jak. 1:19). Bedenk dat kinderen die misbruikt zijn daar vaak niet over willen praten. Ze zijn misschien bang dat niemand het zal geloven of ze zijn bang voor wat de dader heeft gedreigd te doen als ze erover praten. Als je merkt dat er iets mis is, stel ze dan op een vriendelijke manier vragen en luister geduldig naar wat ze zeggen.

22 Ten derde: ***geef je kinderen voorlichting.*** Vertel ze wat ze over seks moeten weten, afgestemd op hun leeftijd. Leer ze wat ze moeten zeggen en doen als iemand ze op een ongepaste manier probeert aan te raken. Gebruik de informatie over de bescherming van kinderen die door Gods organisatie wordt gepubliceerd. (Zie het kader 'Informeer jezelf en je kinderen'.)

23 Als Jehovah's Getuigen bezien we seksueel misbruik van kinderen als een ernstige zonde en een vreselijk misdrijf. Onze gemeenten laten zich leiden door de wet van de Christus en beschermen kindermisbruikers niet tegen de gevolgen van hun zonden. Maar wat kunnen we doen om de slachtoffers van misbruik te helpen? Het volgende artikel geeft antwoord op die vraag.

* Wat over de ouders van een minderjarige wordt gezegd, geldt ook voor zijn of haar wettelijke vertegenwoordigers of anderen die met de ouderlijke zorg belast zijn.

19-22. Wat kunnen ouders doen om hun kinderen te beschermen? (Zie cover.)

23. Hoe bezien we kindermisbruik, en welke vraag komt in het volgende artikel aan bod?

WAT ZOU JE ANTWOORDEN?

- Waarom is kindermisbruik een ernstige zonde?
- Wat zijn de belangrijkste doelen van ouderlingen bij gevallen van ernstig kwaaddoen?
- Hoe kunnen ouders hun kinderen tegen misbruik beschermen?

LIED 103

Herders zijn een geschenk van Jehovah

LIED 134

De taak die God aan ouders geeft

VOORUITBLIK

Iemand die als kind is misbruikt ondervindt daar vaak jaren later nog allerlei problemen van. Dit artikel maakt ons duidelijk hoe dat komt. Het laat zien wie zo iemand misschien troost kunnen geven en wat een paar goede manieren zijn om dat te doen.

DEEL 4 VAN 4

Troost voor slachtoffers van misbruik

'De God van alle troost troost ons bij al onze beproevingen.'
— 2 KOR. 1:3, 4.

MENSEN hebben een natuurlijke behoefte aan troost en een bijzonder vermogen om te troosten. Denk maar aan een kind dat bij het spelen valt en zijn knie schaaft. Huilend rent hij naar papa of mama. De ouders kunnen de wond niet genezen, maar ze kunnen hun kind wel troosten. Ze vragen misschien wat er is gebeurd, drogen zijn tranen, stellen hem gerust en doen een pleister op zijn knie. Al gauw is het kind weer vrolijk aan het spelen. En ook de wond is na een tijdje weer genezen.

2 Maar soms lopen kinderen veel ergere wonden op. Ze worden seksueel misbruikt, misschien één keer maar vaak ook jarenlang. In beide gevallen kan het misbruik diepe emotionele littekens achterlaten. Hoewel de daders soms worden gepakt en gestraft, komt het ook voor dat ze aan strafvervolging ontsnappen. Maar zelfs als de dader snel wordt gepakt, hebben veel slachtoffers als volwassenen nog steeds last van de schadelijke gevolgen.

3 Welke hulp is er beschikbaar voor een broeder of zuster die nog steeds veel emotionele pijn heeft omdat hij of zij als kind is misbruikt? **(Lees 2 Korinthiërs 1:3, 4.)** Jehovah wil dat zijn schapen de liefde en troost krijgen die ze nodig hebben. We gaan daarom drie vragen bespreken: (1) Hoe komt het dat iemand die als kind is misbruikt troost nodig heeft? (2) Wie kan de nodige troost geven?

1-2. (a) Uit welk voorbeeld blijkt dat mensen behoefte hebben aan troost en troost kunnen geven? (b) Welke wonden lopen sommige kinderen op?

3. Wat wil Jehovah volgens 2 Korinthiërs 1:3, 4, en welke vragen gaan we bespreken?

(3) Hoe kun je ze op een goede manier troosten?

WAAROM IS TROOST NODIG?

4 Slachtoffers van kindermisbruik kunnen zelfs jaren later, als ze volwassen zijn, nog behoefte hebben aan troost. Hoe komt dat? Om dat te begrijpen, moeten we eerst beseffen dat kinderen heel anders zijn dan volwassenen. Mishandeling heeft op een kind vaak een heel andere uitwerking dan op een volwassene. Hier volgen een paar voorbeelden.

5 ***Kinderen moeten een hechte vertrouwensband opbouwen met degenen die hen opvoeden en verzorgen.*** Zo'n band geeft ze een gevoel van zekerheid en leert ze om anderen die van hen houden te vertrouwen (Ps. 22:9). Droevig genoeg vindt het misbruik vaak thuis plaats en zijn de daders in veel gevallen naaste familieleden of vrienden van de familie. Als op die manier het vertrouwen van een kind geschaad wordt, heeft dat kind vaak jaren later nog moeite om anderen te vertrouwen.

6 ***Kinderen zijn kwetsbaar en seksueel misbruik is wreed en schadelijk.*** Het kan heel schadelijk zijn kinderen te dwingen tot seksuele handelingen lang voordat ze fysiek, emotioneel of mentaal toe zijn aan seks binnen het huwelijk. Door het misbruik kunnen ze een totaal verwrongen kijk krijgen op seks, op zichzelf en op iedereen die vriendschap probeert op te bouwen.

7 ***Bij kinderen is het vermogen om te denken, te redeneren of gevaar te herkennen en vermijden nog niet volledig ontwikkeld*** (1 Kor. 13:11). Het is daarom heel makkelijk kinderen te misleiden. Kindermisbruikers leren kinderen gevaarlijke leugens. Bijvoorbeeld dat het hun eigen schuld is, dat het een geheim moet blijven, dat niemand hen zal geloven of helpen of dat seksuele handelingen tussen een volwassene en een kind eigenlijk normale uitingen van liefde zijn. Door zulke leugens heeft een kind soms nog jarenlang een verwrongen manier van denken en een vervormd beeld van wat waar is. Zo'n kind krijgt misschien een negatief zelfbeeld, voelt zich schuldig en vies en denkt dat hij de liefde en steun van anderen niet waard is.

8 Het is dus niet vreemd dat seksueel misbruik blijvende schade kan veroorzaken. Het is echt een kwaadaardig vergrijp! De omvang van kindermisbruik is een duidelijk bewijs dat we in de laatste dagen leven, een tijd waarin velen 'geen natuurlijke genegenheid hebben' en 'slechte mensen en bedriegers van kwaad tot erger vervallen' (2 Tim. 3:1-5, 13). Satans tactieken zijn echt doortrapt en het is droevig als mensen doen wat Satan wil. Maar Jehovah is veel sterker dan Satan en zijn dienaren. Hij is nooit blind voor Satans trucs. We kunnen er zeker van zijn dat Jehovah heel goed weet hoeveel pijn we ervaren. Wat een zegen dat hij ons de troost kan geven die we nodig hebben! We dienen 'de God van alle troost, die ons troost bij

4-5. (a) Waarom is het belangrijk te beseffen dat kinderen anders zijn dan volwassenen? (b) Wat doet misbruik met het vermogen van een kind om anderen te vertrouwen?

6. Waarom is seksueel misbruik wreed en schadelijk?

7. (a) Waarom zijn kinderen makkelijk te misleiden, en hoe probeert een kindermisbruiker dat misschien te doen? (b) Welke gevolgen kunnen zulke leugens hebben?

8. Waarom kunnen we er zeker van zijn dat Jehovah slachtoffers troost kan geven?

al onze beproevingen zodat wij anderen bij ***allerlei*** beproevingen kunnen troosten met de troost die wij van God krijgen’ (2 Kor. 1:3, 4). Maar wie gebruikt Jehovah om anderen te troosten?

WIE KAN TROOST GEVEN?

9 De behoefte aan troost kan vooral groot zijn bij personen die zijn misbruikt door iemand uit hun directe omgeving of die niet door hun ouders beschermd zijn. De psalmist David wist dat Jehovah de meest betrouwbare bron van troost is. **(Lees Psalm 27:10.)** David geloofde dat Jehovah degenen aanneemt die door familie zijn afgewezen. Hoe doet Jehovah dat? Hij gebruikt zijn trouwe aanbidders. Onze broeders en zusters zijn onze geestelijke familie. Jezus noemde degenen die samen met hem Jehovah aanbaden zijn broers, zussen en moeder (Matth. 12:48-50).

9. Wat zal Jehovah volgens Psalm 27:10 doen voor degenen die door hun eigen familie in de steek zijn gelaten?

10 Laten we eens kijken hoe de gemeente als een familie kan zijn. Paulus was een hardwerkende, trouwe ouderling. Hij gaf een geweldig voorbeeld en leerde anderen onder inspiratie zelfs om hem na te volgen zoals hij Christus navolgde (1 Kor. 11:1). Merk op hoe hij zijn werk als ouderling beschreef: ‘We zijn bij jullie vriendelijk geweest, zoals een zogende moeder die haar eigen kinderen teder verzorgt’ (1 Thess. 2:7). Ook nu kunnen trouwe ouderlingen met vriendelijke, tedere woorden troost geven uit de Bijbel.

11 Zijn ouderlingen de enigen die slachtoffers van misbruik troost kunnen geven? Nee. We hebben allemaal de verantwoordelijkheid elkaar te blijven troosten (1 Thess. 4:18). Rijpe zusters kunnen een grote steun zijn voor zusters die troost nodig hebben. Jehovah vergelijkt zichzelf heel passend met een moeder die haar

10. Hoe beschreef Paulus zijn werk als ouderling?

11. Waaruit blijkt dat ouderlingen niet de enigen zijn die troost kunnen bieden?

Rijpe zusters kunnen vaak heel goed troost bieden
(Zie alinea 11)

zoon troost (Jes. 66:13). In de Bijbel staan voorbeelden van vrouwen die troost boden aan degenen die het zwaar hadden (Job 42:11). Wat maakt het Jehovah gelukkig te zien dat christelijke vrouwen in deze tijd troost geven aan hun zusters die het emotioneel heel moeilijk hebben! In sommige gevallen kunnen ouderlingen een rijpe zuster discreet vragen om een neerslachtige zuster op die manier te helpen.*

HOE KUN JE TROOST BIEDEN?

12 Natuurlijk moet je oppassen dat je je niet gaat bemoeien met dingen die een broeder of zuster liever voor zichzelf houdt (1 Thess. 4:11). Maar wat kun je doen voor degenen die behoefte hebben aan hulp en troost? Laten we eens kijken naar vijf Bijbelse manieren om troost te geven.

13 ***Bied praktische hulp.*** Toen de profeet Elia op de vlucht was omdat zijn leven gevaar liep, was hij zo ontmoedigd dat hij dood wilde. Jehovah stuurde een machtige engel naar die ontmoedigde man. De engel gaf hem praktische hulp. Hij gaf Elia een warme maaltijd en spoorde hem aan wat te eten. **(Lees 1 Koningen 19:5-8.)** Dat verslag laat een nuttig punt uitkomen: soms bereik je heel veel met een heel eenvoudige, praktische daad van vriendelijkheid. Misschien kun je met een maaltijd, een eenvoudig geschenk of een bemoedigend kaartje liefde en aandacht voor een terneergeslagen broeder of zuster tonen. Als je het niet fijn vindt heel persoonlijke of pijnlijke onderwerpen te bespreken, kun je misschien wél dit soort praktische hulp bieden.

14 ***Zorg dat de bedroefde persoon zich veilig en op zijn gemak voelt.*** We kunnen nog een les leren van het verslag over Elia. Jehovah gaf de profeet door een wonder de hulp die hij nodig had om helemaal naar de Horeb te gaan. Op die afgelegen plek, waar Jehovah eeuwen daarvoor het verbond met zijn volk had gesloten, voelde Elia zich misschien veilig. Mogelijk dacht hij dat hij nu ruimschoots buiten het bereik was van degenen die hem iets wilden aandoen. De les? Als je slachtoffers van misbruik wilt troosten, moet je er misschien eerst voor zorgen dat ze zich veilig voelen. Ouderlingen moeten in gedachte houden dat een zuster die van streek is zich met een kop thee in een ontspannen setting bij haar thuis misschien veiliger en meer op haar gemak voelt dan in een vergaderruimte in de Koninkrijkszaal. Bij een ander is dat misschien precies andersom.

15 ***Wees een goede luisteraar.*** De Bijbel geeft dit duidelijke advies: ‘Iedereen moet snel zijn om te luisteren, langzaam om te praten’ (Jak. 1:19). Ben jij een goede luisteraar? Misschien ben je geneigd te denken dat luisteren iets passiefs is, alsof je niets anders hoeft te doen dan stil zijn, de persoon aankijken en niets zeggen. Maar goed luisteren gaat veel verder. Toen Elia uiteindelijk zijn hart uitstortte, luisterde Jehovah echt. Jehovah merkte dat Elia bang was, zich alleen voelde en dacht dat al zijn werk voor niets was. Liefdevol pakte Jehovah elk van die zorgen aan. Hij liet

* Of een slachtoffer van misbruik professionele hulp zoekt, is een persoonlijke beslissing.

12. Wat moet je niet doen?

13. Wat deed Jehovah’s engel voor Elia, zoals in 1 Koningen 19:5-8 staat, en hoe kunnen we de engel navolgen?

14. Welke les kunnen we leren van het verslag over Elia?

15-16. Wat houdt het in goed te luisteren?

We kunnen steun geven door geduldig te luisteren, vurig te bidden en vertroostende woorden te kiezen
(Zie alinea 15-20)

zien dat hij echt naar Elia had geluisterd (1 Kon. 19:9-11, 15-18).

16 Geef tijdens het luisteren blijk van genegenheid en medegevoel — uitingen van liefde. Hoe doe je dat? Soms kun je met een paar tactvolle, vriendelijke woorden laten merken wat je voelt. Je zou kunnen zeggen: 'Ik vind het heel erg dat dit met je is gebeurd. Geen enkel kind mag zoiets meemaken.' Misschien kun je een of twee vragen stellen om na te gaan of je begrijpt wat hij of zij zegt. Bijvoorbeeld: 'Wat bedoel je precies?' Of: 'Dus als ik het goed begrijp (...). Klopt dat?' Met zulke vriendelijke woorden kun je de persoon ervan verzekeren dat je echt luistert en hem of haar probeert te begrijpen (1 Kor. 13:4, 7).

17 Let erop dat je 'langzaam om te praten' bent. Val iemand niet in de rede om advies te geven of zijn manier van denken te corrigeren. En wees geduldig! Toen Elia zijn hart uitstortte voor Jehovah, drukte hij zich krachtig uit om zijn angst te verwoorden. Nadat Jehovah zijn geloof had versterkt, gebruikte Elia precies dezelfde woorden om nog eens zijn hart te luchten (1 Kon. 19:9, 10, 13, 14). De les? Soms moeten personen die het moeilijk hebben meer dan één keer hun hart luchten. Luister dan geduldig, net als Jehovah. Probeer niet met oplossingen te komen, maar toon medegevoel en genegenheid (1 Petr. 3:8).

18 ***Bid vurig met degene die het zwaar heeft.*** Personen die heel erg down zijn, kunnen het moeilijk vinden om te bidden. Misschien voelen ze zich onwaardig om Jehovah te naderen. Je zou zulke personen troost kunnen geven door samen met hen te bidden, waarbij je hun naam gebruikt. Je kunt tegen Jehovah zeggen hoeveel jij en de gemeente om hen ge-

17. Waarom moeten we geduldig zijn en 'langzaam om te praten'?

18. Wat kun je doen om je gebeden vertroostend te maken, en waarom is dat belangrijk?

ven. En je kunt Jehovah vragen om zijn kostbare schapen te kalmeren en troosten. Dat soort gebeden kan bijzonder vertroostend zijn (Jak. 5:16).

19 ***Kies woorden die genezen en vertroosten.*** Denk na voordat je iets zegt. Ondoordachte woorden kunnen kwetsen, vriendelijke woorden kunnen genezen (Spr. 12:18). Vraag Jehovah dus in gebed om je te helpen vriendelijke, vertroostende, kalmerende woorden te vinden. Bedenk dat geen woorden zo krachtig zijn als Jehovah's eigen uitspraken in de Bijbel (Hebr. 4:12).

20 Sommigen die misbruikt zijn voelen zich vies of waardeloos. Ze zijn ervan overtuigd dat niemand van hen houdt of van hen kan houden. Wat een vreselijke leugen! Gebruik dus de Bijbel om ze te herinneren aan hun echte waarde in Jehovah's ogen. (Zie het kader 'Troost uit de Bijbel'.) Bedenk hoe een engel vriendelijk de profeet Daniël sterkte toen die zich zwak en down voelde. Jehovah wilde dat Daniël wist hoe geliefd hij was (Dan. 10:2, 11, 19). Ook onze gekwetste broeders en zusters zijn heel geliefd bij Jehovah!

21 Als je anderen troost, herinner je ze aan Jehovah's liefde. En vergeet niet dat Jehovah ook een God van gerechtigheid is. Misbruik is nooit echt geheim. Jehovah ziet alles en zal niet toelaten dat berouwloze kwaaddoeners onbestraft blijven (Num. 14:18). Laten we ondertussen doen wat we kunnen om de slachtoffers van misbruik te laten merken dat we van hen houden. Wat is het bovendien een vertroostende gedachte dat Jehovah iedereen die door Satan en zijn wereld is misbruikt definitief zal genezen! Binnenkort zal er niet meer aan die pijnlijke dingen worden gedacht, ze zullen nooit meer in het hart opkomen (Jes. 65:17).

19. Hoe kun je je erop voorbereiden iemand te troosten?

20. Wat zijn sommigen door nare ervaringen gaan geloven, en waar moeten we ze aan herinneren?

21. Wat zal er gebeuren met alle berouwloze kwaaddoeners, maar wat moeten wij ondertussen doen?

BESCHRIJVING AFBEELDINGEN. Blz. 16: Een rijpe zuster troost een zuster die emotionele pijn heeft. **Blz. 18:** Twee ouderlingen bezoeken de zuster die het moeilijk heeft. Ze heeft de rijpe zuster gevraagd erbij te zijn.

WAT ZOU JE ANTWOORDEN?

- Hoe komt het dat iemand die als kind is misbruikt jaren later nog troost nodig heeft?
- Wie kan de nodige troost geven?
- Hoe kun je op een goede manier troost bieden?

LIED 109
Hou intens van elkaar

Troost uit de Bijbel

Welke Bijbelteksten zijn heel vertroostend voor personen die seksueel misbruikt zijn? We zouden er een heleboel kunnen noemen, maar hieronder staan er een paar. Daarbij staat een commentaar of citaat dat laat uitkomen hoe de verzen gebruikt kunnen worden om anderen te helpen.

JOB 34:22-28

Soms kan het lijken of kindermisbruikers ongestraft wegkomen met hun slechte daden. Maar ze kunnen zich niet verbergen voor Jehovah, die het hulpgeroep van hun slachtoffers hoort. Vertrouwen in Jehovah's gerechtigheid kan ons helpen vrede te vinden.

PSALM 62:8

'Ik stortte mijn hart uit voor Jehovah, zoals in dit vers wordt aangemoedigd. Ik smeekte hem om me te troosten en me te helpen mijn gedachten en gevoelens onder controle te houden. Door constant tot Jehovah te bidden, vond ik geleidelijk echte troost en innerlijke vrede.' — Een ouderling die seksueel is misbruikt toen hij een jaar of negen was. (Zie ook Psalm 56:8-13.)

JESAJA 41:10, 13

Deze verzen schetsen een mooi beeld van Jehovah als een zorgzame, beschermende Vader die zijn aanbidders in moeilijke tijd helpt. Overal ter wereld hebben zijn aanbidders ervaren dat die woorden echt waar zijn, ook in de nasleep van misbruik.

JESAJA 32:1, 2

'Ik ging voor hulp naar de ouderlingen. Zij hebben meerdere keren de tijd genomen om met me te praten. Ze hadden aandacht voor mij persoonlijk en luisterden heel goed. Ze baden met me en voor me.' — Een zuster die misbruikt is toen ze een jaar of zes was.

1 KORINTHIËRS 13:4, 7

Houd deze verzen in gedachte als je luistert naar iemand die vertelt dat hij is misbruikt. Geef hem niet het idee dat je eraan twijfelt of het niet gelooft. Veel kindermisbruikers zeggen tegen kinderen dat niemand ze zal geloven als ze het misbruik melden. Sommige slachtoffers denken dat nog steeds als ze volwassen zijn. Verleg je aandacht dus naar de pijn van je broeder of zuster, die heel echt is, en bied troost waar je kunt.

2 KORINTHIËRS 10:4, 5

Kinderen kunnen door seksueel misbruik gaan geloven in leugens, maar Gods geïnspireerde Woord kan zelfs de sterkste bolwerken van satanische leugens afbreken.

1 JOHANNES 3:19, 20

Als ons hart ons veroordeelt, moeten we bedenken dat Jehovah 'groter is dan ons hart en alle dingen weet'. Zijn Woord kan ons overtuigen van deze waarheid: we zijn kostbaar in Gods ogen.

Zie hoofdstuk 24 van het boek *Nader dicht tot Jehovah.*

Laat je niet misleiden door ‘de wijsheid van deze wereld’

LIED 98
Gods geïnspireerde Woord

VOORUITBLIK

Dit artikel sterkt ons in onze overtuiging dat Jehovah de enige betrouwbare Gids is. Het laat zien dat het tragische gevolgen heeft de wijsheid van de wereld te volgen maar dat het goed voor je is de wijsheid van Gods Woord toe te passen.

‘De wijsheid van deze wereld is dwaasheid bij God.’
— 1 KOR. 3:19.

WE kunnen elke uitdaging aan omdat Jehovah onze Grootse Onderwijzer is (Jes. 30:20, 21). Zijn Woord geeft ons alles wat we nodig hebben om ‘volledig bekwaam’ te zijn en ‘helemaal toegerust voor elk goed werk’ (2 Tim. 3:17). Als we naar de Bijbel leven, worden we wijzer dan mensen die ‘de wijsheid van deze wereld’ promoten (1 Kor. 3:19; Ps. 119:97-100).

2 Zoals we zullen zien, appelleert de wijsheid van de wereld vaak aan onze vleselijke verlangens. Het kan dus moeilijk zijn om niet net zo te denken en doen als de mensen die deel uitmaken van de wereld. De Bijbel zegt niet voor niets: ‘Pas op dat niemand je vangt met filosofie en bedrieglijke, holle ideeën gebaseerd op menselijke tradities’ (Kol. 2:8). In dit artikel gaan we onderzoeken hoe twee van die bedrieglijke, holle ideeën, of leugens, populair zijn geworden. In beide gevallen zullen we zien waarom de wijsheid van de wereld dwaasheid is en waarom de wijsheid van Gods Woord veel beter is dan alles wat de wereld te bieden heeft.

VERANDERINGEN IN DE MORAAL

3 Aan het begin van de 20ste eeuw was er een grote verandering in de heersende moraal. Voorheen geloofden velen dat seks alleen voor getrouwde mensen was en dat men er niet in het openbaar over hoorde te praten. Maar die normen brokkelden af met de opmars van tolerante opvattingen.

1. Wat geeft Gods Woord ons?
2. Wat gaan we in dit artikel onderzoeken?
3-4. Hoe veranderde aan het begin van de 20ste eeuw de moraal?

Jehovah's aanbidders laten zich niet misleiden door de losse moraal van de wereld
(Zie alinea 5)

4 De jaren 20 kwamen bekend te staan als de roaring twenties. Ze werden gekenmerkt door verregaande sociale veranderingen. 'Films, toneelstukken, songs, boeken en reclames lieten allemaal zien dat er een markt was voor seks in entertainment', zegt een onderzoeker. In die jaren werden de dansstijlen seksueel suggestiever en de kledingstijlen minder bescheiden. Zoals de Bijbel over de laatste dagen voorspelde, zouden mensen bijzonder veel 'liefde voor genot' hebben (2 Tim. 3:4).

5 In de jaren 60 gingen steeds meer mensen samenwonen en werden homoseksualiteit en echtscheiding heel gewoon. In de amusementsindustrie werd seks steeds explicieter uitgebeeld. De slechte gevolgen van die losse moraal werden later overal merkbaar. Een auteur schreef dat problemen als gebroken gezinnen, eenoudergezinnen, psychische wonden en pornoverslaving deels terug te voeren zijn op 'de deregulering van de seksuele normen die tot een seksualisering van de samenleving leidt'. Dat er nu zo veel soa's zijn zoals aids, is nog maar één indicatie dat de wijsheid van de wereld dwaasheid is (2 Petr. 2:19).

6 De wereldse kijk op seks past precies in Satans straatje. Hij vindt het ongetwijfeld heerlijk om te zien dat mensen Gods gave van seks misbruiken en Gods gave van het huwelijk omlaaghalen (Ef. 2:2). Seksuele immoraliteit bezoedelt Jehovah's prachtige gave van de voortplanting en kan je ook nog eens het vooruitzicht op eeuwig leven kosten (1 Kor. 6:9, 10).

DE SEKSUELE MORAAL IN DE BIJBEL

7 Mensen die zich door de wijsheid van deze wereld laten leiden, vinden de morele normen van de Bijbel bespottelijk en onrealistisch. Ze vragen misschien: 'Waarom zou God ons seksuele verlangens geven en dan zeggen dat we er niets mee mogen doen?' Die vraag komt voort uit de misvatting dat mensen moeten toegeven aan elke impuls die ze hebben. Maar Gods Woord zegt iets heel anders. Het geeft ons waardigheid door te leren dat we ervoor kunnen kiezen onjuiste

5. Wat is er sinds de jaren 60 gebeurd met de morele normen van de wereld?

6. Waarom past de wereldse kijk op seks precies in Satans straatje?

7-8. Welke respectvolle, gezonde kijk op seks vinden we in de Bijbel?

impulsen te bedwingen (Kol. 3:5). Daarbij heeft Jehovah voorzien in de gave van het huwelijk, een regeling waarbinnen seksuele behoeften op een waardige manier bevredigd kunnen worden (1 Kor. 7:8, 9). Man en vrouw kunnen binnen die regeling genieten van seks zonder de spijt en onzekerheid die zo vaak het gevolg zijn van immoraliteit.

8 De Bijbel leert ons een gezonde kijk op seks die afsteekt tegen de wijsheid van deze wereld. Gods Woord erkent dat seks je plezier kan geven (Spr. 5:18, 19). Maar het zegt ook: 'Ieder van jullie moet weten hoe hij zijn eigen lichaam moet beheersen in heiligheid en eer. Laat je niet leiden door hebzuchtige, onbeheerste hartstocht zoals de volken die God niet kennen' (1 Thess. 4:4, 5).

9 Jehovah's aanbidders lieten zich aan het begin van de 20ste eeuw niet misleiden door de bedrieglijke, holle ideeën van mensen die 'elk moreel besef hebben verloren' (Ef. 4:19). Ze probeerden dicht bij Jehovah's normen te blijven. *De Wachttoren* van 1 juli 1926 zei 'dat een man of een vrouw kuisch en rein in gedachte en daad moet zijn, in het bijzonder in betrekking tot het andere geslacht'. Jehovah's aanbidders hebben de superieure wijsheid van de Bijbel gevolgd, ongeacht wat er in de wereld om hen heen gebeurde. **(Lees 1 Johannes 2:15, 16.)** Wat zijn we dankbaar voor Gods Woord! En we zijn ook dankbaar dat Jehovah op het juiste moment geestelijk voedsel geeft om ons te helpen niet de moraal over te nemen die wordt gepromoot door de wijsheid van deze wereld.* **(Lees Romeinen 1:24-27.)**

9. (a) Hoe zijn Jehovah's aanbidders aan het begin van de 20ste eeuw aangemoedigd de superieure wijsheid van Gods Woord te volgen? (b) Welke wijze raad wordt er gegeven in 1 Johannes 2:15, 16? (c) Welke immorele praktijken mogen we niet overnemen, zoals blijkt uit Romeinen 1:24-27?

VERANDERINGEN IN HET ZELFBEELD

10 De Bijbel waarschuwde dat in de laatste dagen de mensen 'alleen om zichzelf zouden geven' (2 Tim. 3:1, 2). Het verbaast ons dus niet dat de wereld aanzet tot een opgeblazen zelfbeeld. Een naslagwerk zegt dat in de jaren 70 'het aantal zelfhulpboeken explosief toenam'. Sommige boeken 'spoorden de lezers aan zichzelf te kennen en te accepteren, en te vieren wie je bent'. Een van die zelfhulpboeken adviseerde om 'te houden van de mooiste, opwindendste, meest waardevolle persoon die ooit heeft bestaan: jijzelf'. Het boek bepleit een 'religie van het zelf waarin een individu zijn eigen gedrag bepaalt gebaseerd op zijn eigen geweten en op de wetten van zijn cultuur die hem tot nut strekken'.

11 Komt die gedachte je bekend voor? Satan spoorde Eva aan om net zoiets te doen. Volgens hem kon ze 'als God zijn en kennis hebben van goed en kwaad' (Gen. 3:5). In deze tijd zijn veel mensen zo blij met zichzelf dat ze zich door niemand — zelfs niet door God — laten vertellen wat goed of fout is. Die houding komt vooral heel duidelijk naar voren in de kijk op het huwelijk.

12 Volgens de Bijbel moeten man en vrouw elkaar en hun huwelijksgelofte

* Zie bijvoorbeeld *Wat jonge mensen vragen — Praktische antwoorden,* Deel 1, hfst. 24-26, en Deel 2, hfst. 4-5.

10-11. Wat zou er volgens de Bijbel in de laatste dagen gebeuren?

12. Welke kijk op het huwelijk is gangbaar in de wereld?

Een christen stelt de behoeften van anderen, vooral die van zijn huwelijkspartner, boven die van zichzelf
(Zie alinea 12)

Een leven in Jehovah's dienst is iets waar je met voldoening op kunt terugkijken
(Zie alinea 17)

eren. Gods Woord spoort aan tot een diep gevoel van commitment tussen huwelijkspartners: 'Een man zal zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten, en ze zullen één vlees worden' (Gen. 2:24). In tegenstelling daarmee heeft de wijsheid van de wereld geleid tot een heel andere opvatting: beide partners moeten zich richten op hun eigen behoeften. Volgens een boek over echtscheiding wordt in één land de traditionele huwelijksgelofte 'tot het einde van ons leven' soms vervangen door het veel beperktere 'tot het einde van onze liefde'. Zo'n nonchalante kijk op het huwelijk heeft geleid tot talloze gebroken gezinnen en onnoemelijke emotionele schade. Het is wel duidelijk hoe dwaas de respectloze, wereldse opvatting van het huwelijk is.

13 De Bijbel zegt: 'Jehovah walgt van iemand die trots van hart is' (Spr. 16:5). Waarom walgt Jehovah van trotse mensen? Eén reden is dat een opgeblazen zelfbeeld de arrogantie van Satan weerspiegelt. Stel je voor, Satan vond dat Jezus — degene die door God was gebruikt om alles te scheppen — zich in aanbidding voor hem moest neerbuigen! (Matth. 4:8, 9; Kol. 1:15, 16) Mensen die zichzelf zo belangrijk vinden, tonen aan dat God gelijk heeft: de wijsheid van de wereld is dwaasheid.

13. Wat is één reden waarom Jehovah walgt van trotse mensen?

HET ZELFBEELD IN DE BIJBEL

14 De Bijbel helpt je een evenwichtige kijk op jezelf te hebben. Er wordt gezegd dat een mate van liefde voor jezelf passend is. Jezus zei: 'Heb je naaste lief als jezelf', waarmee hij te kennen gaf dat je een redelijke mate van aandacht voor je eigen behoeften moet hebben (Matth. 19:19). Maar de Bijbel leert niet dat je

14. Welke evenwichtige kijk op jezelf geeft Romeinen 12:3?

jezelf boven anderen moet verheffen. Er wordt juist gezegd: 'Doe niets uit rivaliteit of eigendunk, maar wees nederig en bezie anderen als superieur aan jezelf' (Fil. 2:3; **lees Romeinen 12:3).**

15 Tegenwoordig vinden velen de Bijbelse raad over je zelfbeeld belachelijk, ook de mensen die zogenaamd wijs zijn. Ze zeggen dat je jezelf kwetsbaar maakt wanneer je anderen als superieur aan jezelf beziet en dat je dan over je heen laat lopen. Maar wat zijn de resultaten van de egocentrische houding die Satans wereld promoot? Wat is jouw ervaring? Zijn egoistische mensen gelukkig? Hebben ze een gelukkig gezin? Hebben ze echte vriendschappen? Hebben ze een hechte band met God? Wat heeft nu eigenlijk de beste resultaten: leven naar de wijsheid van deze wereld of naar de wijsheid van Gods Woord?

16 Mensen die het advies opvolgen van de zogenaamd wijzen van de wereld, zijn als een toerist die de weg vraagt aan een toerist die ook verdwaald is. Jezus zei over de 'wijze' mannen in zijn tijd: 'Het zijn blinde gidsen. En als de ene blinde de andere leidt, vallen ze allebei in een kuil' (Matth. 15:14). De wijsheid van deze wereld is inderdaad dwaasheid bij God.

17 De wijze raad uit de Bijbel blijkt altijd 'nuttig om te onderwijzen, terecht te wijzen, dingen recht te zetten en te corrigeren in rechtvaardigheid' (2 Tim. 3:16). Wat kunnen we dankbaar zijn dat Jehovah ons via zijn organisatie heeft beschermd tegen de wijsheid van deze wereld! (Ef. 4:14) Het geestelijke voedsel waarin hij voorziet, geeft ons de kracht die we nodig hebben om te leven naar de normen van zijn Woord. Wat is het een voorrecht ons te laten leiden door de onfeilbare wijsheid van de Bijbel!

15. Wat overtuigt jou ervan dat de Bijbelse raad over je zelfbeeld goed is?

16-17. Waar kunnen we dankbaar voor zijn, en waarom?

BESCHRIJVING AFBEELDINGEN. Blz. 22: We zien verschillende momenten in het leven van een Getuigenechtpaar. De broeder en zuster zijn eind jaren 60 aan het prediken. **Blz. 24:** In de jaren 80 zorgt de man voor zijn zieke vrouw. Hun dochter zit erbij. Nu, in deze tijd, haalt het echtpaar samen met hun volwassen dochter en haar gezin herinneringen op aan een gelukkig leven in Jehovah's dienst.

WAT HEB JE ONTHOUDEN?

- Waarom is de moraal van de wereld dwaasheid bij God?
- Hoe geeft de seksuele moraal in de Bijbel ons waardigheid?
- Hoe helpt de Bijbel om een evenwichtige kijk op jezelf te hebben?

LIED 54
Dit is de weg!

LIED 35

Wat is echt belangrijk?

VOORUITBLIK

Jehovah geeft ons heel veel materiaal om te kijken, lezen en bestuderen. Dit artikel helpt je om te bepalen wat je moet bestuderen en geeft praktische tips om zo veel mogelijk uit je studieperiodes te halen.

Verbeter je studiegewoonten

'Stel vast wat echt belangrijk is.' — FIL. 1:10.

HET is tegenwoordig niet zo eenvoudig om voor brood op de plank te zorgen. Veel broeders en zusters moeten lange dagen maken om hun gezin te onderhouden. Anderen zijn elke dag een paar uur onderweg van en naar hun werkplek. Velen moeten zwaar lichamelijk werk doen. Aan het eind van de dag zijn die hardwerkende broeders en zusters uitgeput. Studeren is dan wel het laatste dat ze geneigd zijn te doen!

2 Maar het is nu eenmaal zo dat we tijd ***moeten*** vinden om Gods Woord en onze publicaties te bestuderen — echt bestuderen. Onze band met Jehovah en ons eeuwige leven hangen ervan af! (1 Tim. 4:15) Sommigen staan elke dag vroeg op om te studeren als het thuis nog stil is en ze na een goede nachtrust weer helder kunnen denken. Anderen gebruiken aan het eind van de dag een paar rustige minuten om geestelijk voedsel tot zich te nemen en erover te mediteren.

3 Ongetwijfeld ben je het ermee eens dat het belangrijk is tijd te vinden voor studie. Maar ***wat*** moet je studeren? Misschien denk je: er is zo veel om te lezen, ik kan het haast niet bijhouden. Sommigen lukt het om al het geestelijke materiaal uitgebreid te bestuderen, maar voor veel broeders en zusters is dat moeilijk. Het Besturende Lichaam beseft dat. Om die reden is onlangs de instruc-

1. Waarom zijn sommigen misschien niet geneigd om te studeren?

2. Wanneer vind jij de tijd om te studeren?

3-4. Wat is er veranderd aan de hoeveelheid materiaal die wordt geproduceerd, en waarom?

tie gegeven om zowel in gedrukte als digitale vorm minder materiaal te produceren.

4 Zo publiceren we geen *Jaarboek* meer, omdat er op jw.org® en JW Broadcasting® veel opbouwende ervaringen te vinden zijn. De publieksuitgave van *De Wachttoren* en de *Ontwaakt!* verschijnen nu nog maar drie keer per jaar. Die veranderingen zijn niet bedoeld om ons meer tijd te geven voor andere activiteiten. Ze zijn doorgevoerd zodat we ons kunnen focussen op 'wat echt belangrijk is' (Fil. 1:10). Laten we eens kijken hoe je prioriteiten kunt stellen en hoe je zo veel mogelijk uit je persoonlijke studie kunt halen.

STEL PRIORITEITEN

5 Waar moet je prioriteit aan geven? Besteed in ieder geval elke dag tijd aan het bestuderen van Gods Woord. In het wekelijkse Bijbelleesprogramma van de gemeente zijn nu minder hoofdstukken ingepland zodat je meer tijd hebt om te mediteren over wat je leest en om extra nazoekwerk te doen. Het moet je doel zijn om niet alleen het ingeplande gedeelte te lezen maar ook de boodschap van de Bijbel tot je hart te laten doordringen en een hechtere band met Jehovah te ontwikkelen (Ps. 19:14).

6 Wat moet je nog meer goed bestuderen? Bereid het materiaal voor de *Wachttoren*-studie en de gemeentebijbelstudie voor, en ook het overige materiaal voor de doordeweekse vergadering. Lees ook elke uitgave van *De Wachttoren* en *Ontwaakt!*

5-6. Welke publicaties moeten we zeker goed bestuderen?

7 Oké, denk je misschien, maar hoe zit het met alles op jw.org en op JW Broadcasting? Het is zo veel! Vergelijk het eens met een restaurant dat allerlei lekkere gerechten aanbiedt in de vorm van een buffet. De gasten kunnen nooit alles proeven wat wordt aangeboden. Daarom kiezen ze misschien maar een paar gerechten. Als je dus niet kunt bijhouden wat er digitaal allemaal wordt gepubliceerd, wees dan niet ontmoedigd. Lees of kijk wat je kunt. Maar wat houdt studeren eigenlijk in en hoe kun je zo veel mogelijk uit je persoonlijke studie halen?

STUDEREN IS WERKEN!

8 Studeren is lezen met aanhoudende, doelbewuste concentratie. Het is meer dan alleen het materiaal vluchtig doorkijken en de antwoorden onderstrepen. Stel dat je je op de *Wachttoren*-studie voorbereidt. Begin dan met het lezen van de vooruitblik aan het begin van het artikel. Denk vervolgens na over de titel van het artikel, de kopjes en de overzichtsvragen. Daarna kun je het artikel langzaam en zorgvuldig lezen. Let op de themazin van elke alinea, vaak de eerste zin. Meestal geeft die aan welke richting de alinea opgaat. Denk er tijdens het lezen van het artikel over na hoe elke alinea verband houdt met het kopje en met het hoofdthema van het artikel. Noteer onbekende woorden en punten waar je nog iets over wilt opzoeken.

7. Moet je ontmoedigd zijn als je niet al het digitale materiaal kunt lezen of bekijken?

8. Welke methode kun je gebruiken om *De Wachttoren* te bestuderen, en welke voordelen heeft dat voor je?

Ouders, leer je kinderen studeren
(Zie alinea 10)

9 De *Wachttoren*-studie is een studie van de Bijbel. Besteed daarom speciaal aandacht aan de Bijbelteksten, vooral de teksten die gelezen worden tijdens de bespreking in de gemeente. Denk erover na hoe de sleutelwoorden of -zinnen in de tekst het punt in de alinea ondersteunen. Neem bovendien de tijd om te mediteren over de teksten die je leest en bedenk hoe je ze in je leven kunt toepassen. **(Lees Jozua 1:8.)**

10 Het is logisch dat ouders de wekelijkse gezinsaanbidding leuk willen maken voor hun kinderen. Maar hoewel ze altijd iets specifieks in gedachten moeten hebben voor de gezinsaanbidding, hoeven ze niet te denken dat ze elke week een speciale activiteit of boeiend project moeten organiseren. Natuurlijk kunnen ze naar een maandprogramma op JW Broadcasting kijken of af en toe aan een speciaal project werken, zoals het bouwen van een model van Noachs ark, maar het is ook belangrijk dat kinderen leren studeren. Ze moeten bijvoorbeeld leren de vergaderingen voor te bereiden of iets op te zoeken over een probleem op school. **(Lees Hebreeën 5:14.)** Als ze thuis tijd besteden aan studieprojecten, zal het makkelijker voor ze worden goed op te letten op vergaderingen, kringvergaderingen en congressen, waar misschien niet altijd videomateriaal wordt gebruikt. Natuurlijk zal de lengte van elke studieperiode afhangen van de leeftijd en persoonlijkheid van de kinderen.

11 Ook de mensen met wie je de Bijbel bestudeert moeten leren studeren. In het begin ben je blij als ze ter voorbereiding op de studie of de vergaderingen de antwoorden onderstrepen. Maar ze moeten ook leren dingen op te zoeken en zelf diepgaand te studeren. Als er dan problemen ontstaan, hoeven ze niet meteen hulp te vragen aan iemand in

9. (a) Waarom moet je bij je studie van *De Wachttoren* vooral aandacht besteden aan de Bijbelteksten, en hoe doe je dat? (b) Wat moet je naast het lezen van de teksten nog meer doen, zoals blijkt uit Jozua 1:8?

10. Waarom moeten ouders tijdens de gezinsaanbidding hun kinderen leren studeren en dingen op te zoeken, in het verlengde van Hebreeën 5:14?

11. Waarom is het belangrijk de mensen met wie je de Bijbel bestudeert te leren hoe ze zelf moeten studeren?

de gemeente maar weten ze hoe ze zelf praktisch advies kunnen vinden in onze publicaties.

STUDEREN MET EEN DOEL

12 Als je niet zo van studeren houdt, denk je misschien dat je er nooit van zult genieten. Toch is dat wel mogelijk. Begin met korte periodes en breid dat geleidelijk uit. Heb een doel voor ogen. Natuurlijk moet het je hoofddoel zijn steeds dichter tot Jehovah te naderen. Maar als onmiddellijk doel zou je iets kunnen opzoeken over een vraag die iemand heeft gesteld of een probleem waar je mee zit.

13 Misschien zit je op school en geloven al je klasgenoten in evolutie. Je zou graag willen verdedigen wat de Bijbel leert, maar eigenlijk weet je niet zo goed hoe. Dan is het tijd voor een studieproject! Je kunt daarbij twee doelen hebben: (1) je eigen geloof in de Schepper versterken en (2) de waarheid beter leren verdedigen (Rom. 1:20; 1 Petr. 3:15). Je zou je eerst kunnen afvragen welke argumenten je klasgenoten hebben ter verdediging van evolutie. Doe vervolgens nazoekwerk in onze publicaties. Je geloof verdedigen is misschien makkelijker dan je denkt. De meeste mensen geloven alleen maar in evolutie omdat iemand met gezag evolutie als feit heeft gepresenteerd. Met een of twee punten die je hebt gevonden kun je een oprecht persoon misschien al een goed antwoord geven. **(Lees Kolossenzen 4:6.)**

12. Welke doelen kun je hebben bij het studeren?

13. (a) Wat kan een jongere doen om zijn geloof op school te verdedigen? (b) Hoe kun je de raad uit Kolossenzen 4:6 toepassen?

STIMULEER JE BELANGSTELLING

14 Stel dat voor een vergadering een van de kleine profeten op het programma staat, misschien één waarmee je niet zo goed bekend bent. Om je daarin te verdiepen, moet je als eerste stap belangstelling ontwikkelen voor wat de profeet schreef. Maar hoe doe je dat?

15 Vraag je eerst af: Wat weet ik over de schrijver van het boek? Wie was het, waar woonde hij, wat was zijn beroep? De achtergrond van de schrijver verklaart misschien iets over zijn woordkeus of het soort illustraties dat hij gebruikt. Let tijdens het Bijbellezen op uitspraken die je meer vertellen over de persoonlijkheid van de schrijver.

16 Daarna is het nuttig om te weten in welke tijd het boek geschreven is. Je kunt dat makkelijk checken in de 'Tabel van de Bijbelboeken' achter in de *Nieuwe-wereldvertaling*. Daarnaast kun je kijken in de tabel van profeten en koningen in Appendix A6. Als je een profetisch Bijbelboek bestudeert, is het goed om erachter te komen wat de omstandigheden waren rond het moment van schrijven. Welke verkeerde houdingen of praktijken wilde de profeet corrigeren? Wie waren zijn tijdgenoten? Voor een compleet overzicht moet je misschien meerdere bronnen raadplegen. Als je bijvoorbeeld beter wilt begrijpen wat er in de tijd van Amos gebeurde, is het nuttig om gedeelten in de boeken 2 Koningen en 2 Kronieken erbij te nemen. Je vindt die

14-16. (a) Hoe kun je een Bijbelboek beter leren kennen? (b) Leg aan de hand van de niet-uitgeschreven teksten uit hoe je een completer beeld van het boek Amos kunt krijgen. (Zie ook het kader 'Breng de Bijbel tot leven'.)

Breng de Bijbel tot leven

Door grondige studie van de Bijbel ga je Bijbelse personen zien als echte mensen met dezelfde gevoelens en gedachten als jij. Kijk bijvoorbeeld eens naar een paar details over Amos.

- **Hij was een vijgenteler en een schapenfokker, een man van eenvoudige afkomst (Amos 1:1; 7:14).**
- **Hij verliet bereidwillig zijn woonplaats in Juda voor zijn toewijzing als profeet in Israël (Amos 7:15).**
- **Hij kreeg het bevel te stoppen met prediken (Amos 7:10-13).**

Kun je jezelf herkennen in Amos? Misschien heb je ook veel gemeen met andere Bijbelse personen. Met ijverige studie kun je ze allemaal tot leven brengen!

gedeelten in de verwijsteksten bij Amos 1:1. Verder zou je kunnen kijken naar het boek dat is geschreven door Hosea, mogelijk een tijdgenoot van Amos. Al die bronnen werpen meer licht op de tijd waarin Amos leefde (2 Kon. 14:25-28; 2 Kron. 26:1-15; Hos. 1:1-11; Amos 1:1).

OOG VOOR DETAIL

17 Het is goed om de Bijbel te lezen met een gezonde dosis nieuwsgierigheid. Stel dat je bijvoorbeeld Zacharia 12 leest, waarin de dood van de Messias wordt voorspeld (Zach. 12:10). Als je bij vers 12 komt, lees je dat ‘de familie van Nathans huis’ bitter verdriet zou hebben om de dood van de Messias. In plaats van dat detail te negeren, zou je er even bij stil kunnen staan. Wat is de link tussen het huis van Nathan en de Messias? Is er meer informatie over te vinden? Tijd voor wat speurwerk. Als je de eerste verwijstekst opzoekt, 2 Samuël 5:13, 14, zie je dat Nathan een van Davids zonen was. Een tweede verwijstekst, Lukas 3:23, 31, laat zien dat Jezus via Maria van Nathan afstamde. (Zie de aantekening ‘Jozef, de zoon van Eli’ bij Lukas 3:23.) Nu raak je geboeid! Je wist al dat Jezus volgens de voorspelling van David zou afstammen (Matth. 22:42). Maar David had meer dan 20 zonen. Is het niet interessant dat Zacharia specifiek vermeldt dat de familie van Nathan reden had om te rouwen over de dood van Jezus?

18 Nog een voorbeeld. In Lukas 1 lees je dat de engel Gabriël Maria bezocht. Over de zoon die ze zou krijgen zei hij: ‘Hij zal groot zijn en de Zoon van de

17-18. Gebruik de voorbeelden uit de alinea’s of een eigen voorbeeld om te laten zien hoe leuk Bijbelstudie kan zijn als je oog hebt voor detail.

Allerhoogste worden genoemd. Jehovah God zal hem de troon van zijn vader David geven. Hij zal voor eeuwig ***als Koning*** over het huis van Jakob regeren' (Luk. 1:32, 33). Misschien gaat je aandacht vooral uit naar het eerste deel van Gabriëls boodschap, namelijk dat Jezus 'de Zoon van de Allerhoogste' zou worden genoemd. Maar Gabriël profeteerde ook dat Jezus 'als Koning' zou regeren. Vraag je dus eens af wat die woorden voor Maria hebben betekend. Dacht ze dat Gabriël daarmee bedoelde dat Jezus koning Herodes of een van zijn opvolgers zou vervangen? Als Jezus koning over Israël werd, dan zou Maria koningin-moeder worden en zou haar familie aan het hof wonen. Toch wordt er nergens gezegd dat Maria daar tegen Gabriël iets over zei. En nergens lees je dat Maria om een belangrijke positie in het Koninkrijk vroeg, zoals twee discipelen van Jezus deden (Matth. 20:20-23). Dit detail versterkt ons beeld van Maria als een bijzonder nederige vrouw!

19 Bedenk wat je hoofddoel is bij het bestuderen van Gods Woord en onze publicaties: dichter tot Jehovah naderen. Daarnaast wil je nog duidelijker zien hoe je 'eruitziet' in geestelijk opzicht en welke veranderingen je moet aanbrengen om God blij te maken. **(Lees Jakobus 1:22-25; 4:8.)** Vraag Jehovah dus aan het begin van elke studieperiode om zijn geest. Smeek hem om je te helpen zo veel mogelijk uit het materiaal te halen en jezelf te zien zoals hij je ziet.

20 Laten we allemaal het voorbeeld volgen van de mens over wie de psalmist zei: 'Hij vindt ***vreugde*** in de wet van Jehovah en leest zijn wet met gedempte stem, dag en nacht. (...) Hij zal slagen in alles wat hij doet' (Ps. 1:2, 3).

19-20. Wat zijn onze doelen als we studeren, zoals beschreven in Jakobus 1:22-25 en 4:8?

BESCHRIJVING AFBEELDINGEN. Blz. 28: Twee ouders laten hun kinderen zien hoe ze zich op de wekelijkse *Wachttoren*-studie kunnen voorbereiden. **Blz. 30:** Een broeder doet nazoekwerk over de Bijbelschrijver Amos. De plaatjes op de achtergrond tonen wat de broeder in zijn verbeelding ziet terwijl hij mediteert over het Bijbelverslag dat hij leest.

WAT ZOU JE ANTWOORDEN?

- Waarom is het belangrijk te leren studeren?
- Wat is de link tussen de thematekst, Filippenzen 1:10, en het belang van studie?
- Hoe kun je je interesse voor een Bijbels onderwerp stimuleren?

LIED 88
Leer mij uw weg

DE WACHTTOREN®
AANKONDIGER VAN JEHOVAH'S KONINKRIJK

May 2019 | Vol. 140, No. 7 DUTCH

IN DEZE UITGAVE

Studieartikel 18: 1-7 juli 2
Liefde en recht in de christelijke gemeente

Studieartikel 19: 8-14 juli 8
Liefde en recht tegenover slechtheid

Studieartikel 20: 15-21 juli 14
Troost voor slachtoffers van misbruik

Studieartikel 21: 22-28 juli 21
Laat je niet misleiden door 'de wijsheid van deze wereld'

Studieartikel 22: 29 juli–4 augustus 26
Verbeter je studiegewoonten

Deze publicatie is niet voor de verkoop bestemd maar wordt verschaft als onderdeel van een wereldwijd Bijbels onderwijzingswerk dat gesteund wordt door vrijwillige bijdragen. Ga naar donate.jw.org als je een donatie wilt doen.

Tenzij anders vermeld, is de gebruikte Bijbelvertaling de *Nieuwewereldvertaling.*

The Watchtower (ISSN 0043-1087) May 2019 is published by Wachttoren-, Bijbel- en Traktaatgenootschap, Noordbargerstraat 77, 7812 AA Emmen, Nederland.
© 2019 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania.

SELECTIE VAN JW.ORG

DE BIJBEL VERANDERT LEVENS

De mooiste prijs ooit

Wat bewoog een proftennisser om zijn veelbelovende carrière op te geven en een fulltimeprediker te worden?

(Ga naar WAT DE BIJBEL LEERT > VREDE & GELUK.)

HULP VOOR HET GEZIN

Genegenheid tonen

Hoe kunnen huwelijkspartners laten zien dat ze echt van elkaar houden? Vier tips, gebaseerd op Bijbelse principes, helpen daarbij.

(Ga naar WAT DE BIJBEL LEERT > HUWELIJK & GEZIN.)

COVER:
Deze ouders beschermen hun kinderen tegen misbruik door geschikte informatie over seks met ze te delen. Hiervoor gebruiken ze de informatie die wordt gepubliceerd door Gods organisatie (Zie studieartikel 19, alinea 19-22)

Ga naar de website jw.org® of scan de code

JW.ORG®

w19.05-O
190115